

«Προστασία προσωπικών δεδομένων – μη ζητηθείσα εμπορική επικοινωνία»

Η ψηφιακή επανάσταση, η οποία έχει εισβάλει πλέον στην καθημερινότητα μας, ευνοεί την ανάπτυξη ενός νέου περιβάλλοντος στους τομείς της επικοινωνίας, της διάχυσης πληροφοριών, γνώσεων και αγαθών.

Το νέο ψηφιακό περιβάλλον, διευκολύνει αφενός την εξ αποστάσεως σύναψη συναλλαγών εκ μέρους των πολιτών - καταναλωτών με εξοικονόμηση χρόνου και χρήματος και συμβάλλει αφετέρου στην πάταξη της κρατικής, οικονομικά ασύμφορης γραφειοκρατίας.

Η ορθή χρήση των νέων τεχνολογιών ισοδυναμεί με αναβάθμιση της ζωής του πολίτη, λύνει προβλήματα της καθημερινότητάς του και του αφήνει περισσότερο ελεύθερο χρόνο για δημιουργική δράση. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση της διαφανούς ενάσκησης της δημοκρατίας.

Η φύση της πληροφορίας πλέον αλλάζει και μετατρέπεται σε αντικείμενο συναλλαγής με εμπορική πλέον αξία. Το δικαίωμα στην πληροφόρηση / ή στην συμμετοχή στην κοινωνία της πληροφορίας και το δικαίωμα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής / προστασία προσωπικών δεδομένων μπορούν να συμβιώνουν σε πλήρη αρμονία όταν ο φορέας και των δύο είναι το ίδιο πρόσωπο. Αποτελούν και οι δύο εκφάνσεις του δικαιώματος ανάπτυξης της προσωπικότητας ενός ατόμου.

Στην περίπτωση, τώρα, που τα δύο αυτά δικαιώματα ανήκουν σε διαφορετικούς φορείς τότε μιλάμε για μια σύγκρουση δικαιωμάτων με κύριες συγκρουσιακές μονάδες τη διαφάνεια και την ιδιωτικότητα.

Ο συγκερασμός τους και η οριοθέτηση τους είναι απαραίτητη προκειμένου να συνυπάρξουν σε μια Δημοκρατική Κοινωνία με πραγματικά ελεύθερους πολίτες οι οποίοι έχουν τον έλεγχο των ψηφιακών δεδομένων που τους αφορούν.

«Ιδιωτικότητα», «Ιδιωτική ζωή» και «Προστασία Προσωπικών Δεδομένων» είναι έννοιες συναφείς με κοινό στόχο την προστασία του ατόμου από ανεξέλεγκτη και μη επιτρεπόμενη χρήση των πληροφοριών που αφορούν και προσδιορίζουν το άτομο.

Ο πολίτης σήμερα με την ιδιότητά του ως καταναλωτής/ή ακόμη και χρήστης ηλεκτρονικών υπηρεσιών είτε του δημοσίου είτε του ιδιωτικού τομέα θα πρέπει να είναι συνειδητοποιημένος και ενημερωμένος ώστε η όποια σκοπούμενη χειραγωγήσή του μέσω της αθέμιτης και κακόπιστης χρήσης /επεξεργασίας ή ακόμη και εμπορίας των προσωπικών του δεδομένων εντός του ψηφιακού περιβάλλοντος να μην καθίσταται απόλυτα ευχερής και εύκολη για τους παραβάτες οι οποίοι διαπράττουν διαδικτυακές απάτες και ηλεκτρονικά εγκλήματα μεταξύ των οποίων η υποκλοπή στοιχείων πιστωτικών καρτών, η δημιουργία ηλεκτρονικών «προφίλ» καταναλωτών μέσω ανάλυσης των επισκέψεων αυτών σε ιστοσελίδες η οποία τις πλείστες φορές καταλήγει στη μαζική αποστολή ανεπιθύμητης ή μη ζητηθείσας εμπορικής επικοινωνίας.

Η μετάδοση των πληροφοριών και η απόκτηση ψηφιακών φίλων πραγματοποιείται, σήμερα, πατώντας μόνο ένα κουμπί. Τα αιτήματα φιλίας, (friend requests), οι ηλεκτρονικές/ψηφιακές φιλίες (friends) ακόμη και η ψηφιακή κουβεντούλα

κοινωνικοποίησης του ανθρώπου (chat) έχουν αντικαταστήσει την ανθρώπινη προσέγγιση για κοινωνικοποίηση, την πραγματική φιλία και τη φιλική συνεύρεση για κουβεντούλα με μια δόση κουτσομπολιστικής προσέγγισης.

Αντίδοτο κατά την άποψή μου, στους πολλούς κινδύνους που ελλοχεύει η χρήση του διαδικτύου και των ψηφιακών τεχνολογιών σήμερα, παραμένει ο ορθά και επαρκώς ενημερωμένος σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του και διεκδικητικός πολίτης, ειδικότερα υπό την ιδιότητά του ως καταναλωτής.

Η Κυπριακή έννομη τάξη έχει εναρμονιστεί από το 2001 με την Ευρωπαϊκή Οδηγία για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.

Σύντομα, αναμένεται να υιοθετηθεί ο νέος Γενικός Κανονισμός για την προστασία των προσωπικών δεδομένων που θα αντικαταστήσει την υφιστάμενη Οδηγία. Ο Κανονισμός αυτός αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, να διορθώσει τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν από την μη ομοιόμορφη εφαρμογή της Οδηγίας, να ενισχύσει τα δικαιώματα των ευρωπαίων πολιτών, να μειώσει το διοικητικό κόστος συμμόρφωσης των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων και να ενισχύσει την ψηφιακή οικονομία.

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων, ήτοι των πληροφοριών με βάση τις οποίες μπορεί να προσδιοριστεί η ταυτότητα φυσικού εν ζωή προσώπου, διασφαλίζεται με την εφαρμογή των προνοιών του Νόμου 138(Ι)/2001, ο οποίος ως εναρμονιστικός υπερέχει καταφανώς οποιουδήποτε έτερου σε ισχύ Νόμου.

“Μη ζητηθείσα εμπορική επικοινωνία” ή “unsolicited communications” ή “spam” ή ανεπιθύμητες κλήσεις.

Αμέτρητες οι φορές που λάβαμε στο κινητό μας γραπτό μήνυμα / sms με αποστολέα γνωστό ή άγνωστο με σκοπό την εμπορική προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών ή και κάθε άλλο διαφημιστικό σκοπό χωρίς να έχουμε προηγουμένως δώσει τη συγκατάθεσή μας για αυτό. Η ενέργεια αυτή ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ρητά.

Το ίδιο ισχύει αν έχουμε λάβει fax, email, καθώς και μηνύματα που αποστέλλονται μέσω κινητού τηλεφώνου (MMS), υπηρεσίες στιγμιαίων μηνυμάτων (instant messaging – IM, π.χ. MSN ή Google chat) ή άλλες υπηρεσίες ηλεκτρονικής ανταλλαγής μηνυμάτων (π.χ. μέσω υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης, όπως το Facebook).

Οι δράσεις φιλανθρωπικών ιδρυμάτων καθώς και πολιτικών κομμάτων περιλαμβάνονται και ερμηνεύονται ως «διαφημιστικοί σκοποί» και ως εκ τούτου τυγχάνει αναλογικής εφαρμογής η νομοθεσία.

Η εν λόγω πρακτική είναι θεμιτή και ως τέτοια επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση που ο παραλήπτης/καταναλωτής παραχώρησε τα στοιχεία επικοινωνίας του νόμιμα στο πλαίσιο προηγούμενης συναλλαγής για παρόμοιο προϊόν ή υπηρεσία του αποστολέα. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να παρέχεται στον παραλήπτη κατά τρόπο σαφή και ευδιάκριτο η δυνατότητα να αρνηθεί δωρεάν και εύκολα την περαιτέρω λήψη συναφών μηνυμάτων.

Το Γραφείο μου είναι καθ' ύλην αρμόδιο για την εφαρμογή των προνοιών του Νόμου 112(Ι)/2004 για τις παραβάσεις "spam". Στην ιστοσελίδα του Γραφείου μου στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.dataprotection.gov.cy διατίθενται **έντυπα υποβολής παραπόνου για κλήσεις / μηνύματα spam.**

Όλα τα διαφημιστικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου πρέπει να έχουν έγκυρη διεύθυνση αποστολέα και να αναφέρουν ευδιάκριτα και σαφώς την ταυτότητα του αποστολέα ή του προσώπου προς όφελος του οποίου γίνεται η αποστολή.

Το Γραφείο μου ως η αρμόδια Αρχή εξέτασης παραπόνων για παραβάσεις spam δύναται να επιβάλει ποικίλες διοικητικές κυρώσεις από απλή προειδοποίηση μέχρι χρηματικό πρόστιμο ύψους 30,000 ευρώ και καταστροφή αρχείου.

Η επιβολή διοικητικών κυρώσεων κρίνεται πολλές φορές αναγκαίο μέτρο. Σε αρκετές περιπτώσεις η απλή προειδοποίηση όσον αφορά στα spam φέρει αποτέλεσμα αφού η παραβίαση σταματά εκεί και δεν επαναλαμβάνεται.

Εν κατακλείδι, πιστεύω ότι ο σωστά ενημερωμένος πολίτης και καταναλωτής μπορεί να επιβιώσει στον ψηφιακό ωκεανό και να προστατεύσει με τα αναγκαία εργαλεία τις πληροφορίες σε κάθε επίπεδο που αφορούν στον ίδιο.

Σας ευχαριστώ για τη προσοχή σας.

Ειρήνη Λοϊζίδου Νικολαΐδου
Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα

17/03/2016

N.A